

Л. І. Крицька, М. В. Шевера

Акинфієв Іван Якович

АКИНФІЄВ Іван Якович (17(29). 05. 1851, с. Донське, нині Ставроп. краю, РФ – 02. 08. 1919, м. Катеринослав, нині Дніпропетровськ) – ботанік. Закін. Кавказьку духовну семінарію (1874), природниче відділ. фіз.-мат. факультету Новорос. (Одес.) університету (1879). Викладав природознавство в г-зії м. Болград (1880), реал. училищі, жін. гімназії, на фельдшер. курсах у Катеринославі (1880– 1905). Переїхавши в Олександрівськ (нині Запоріжжя), очолив комерц. школу (1905–11). Пізніше повернувся до Катеринослава і працював інспектором муз. шк. (1911–17), в. о. доцент Вищих жін. курсів, перетвор. пізніше на університет (1917–19). Першу працю з ботаніки написав на матеріалах флори Болграда, інші – присвятив рослин. покриву окремих повітів Катериносл. губ. та Кавказу. А. провів численні експедиції й екскурсії, зібрав великий гербарій, осн. колекція якого зберігається у Гербаріях Дніпроп. університету, Ботан. інституту РАН, окремі збори – в Херсон. краєзнав. музеї, Інституті ботаніки НАНУ та ін. На основі влас. колекцій разом із І. Шмальгаузенем описав низку нових видів та різновидів рослин. Досліджував флору та рослинність Пд. й Пд.-Сх. України, Кавказу на фоні геоморфол., клімат. та ґрунт. умов; демутац. зміни степів; фітомеліорацію пісків тощо. Підкреслював можливість заліснення степів, заперечував наявність правильної вертикал. зональності в горах Кавказу і полемізував з цього приводу з М. Кузнецовим та А. Красновим. На честь А. названо вид *Purethrum akinfiyewii* Alexeenko. 1900 на Всесвіт. виставці у Парижі експонувався його «Полный гербарий цветковых растений Екатеринославской губернии» і друковані праці з флори цієї губ., за що А. отримав срібну медаль. 1910 на виставці в Катеринославі отримав Велику золоту медаль за свої роботи і Велику срібну – за гербарій. А. був чл. Моск., Новорос., Харків. т-в природодослідників, Кавказ. відділ. Рос. геогр. товариства.

Основні праці

Список цветковых растений г. Болграда // Зап. Новорос. об-ва. естествоисп. 1884. Т. 10, вып. 1; Очерк флоры г. Екатеринослава // Там само; Растительность Екатеринослава в конце первого столетия его существования: В 2 ч. Екатеринослав, 1889; Флора Центрального Кавказа. Ч. 1 // Тр. об-ва испытателей природы при Харьков. університете. 1894. Т. 27; Леса, деревья и кустарники южнорусских степей // Биологические сведения: Пособ. для экскурсий с учениками. Екатеринослав, 1903; Определитель семейств цветковых растений Европейской России // Систематика растений России. Екатеринослав, 1909.

Рекомендована література

1. Бельгард О. Л. І. Я. Акінфієв (до 100-річчя з дня народження) // БЖ. 1952. Т. 9, № 1;
2. Липшиц.

Бібліографічний опис:

Акинфієв Іван Якович / Л. І. Крицька, М. В. Шевера // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43454>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).